

تأثیر مجازات زندان بر پیشگیری از تکرار جرم با تأکید بر آموزه‌های قرآنی

مژگان کثیری*

تاریخ دریافت: ۹۸/۱/۱۴

ایرج گلدوزیان**

تاریخ پذیرش: ۹۸/۴/۱۰

داود کرمی***

چکیده

توجه جدی به مسائل و مشکلات ناشی از زندان مسأله‌ای بسیار مهم و اساسی است که همکاری و همیاری همه جانبه قوای سه گانه و نیز مردم جامعه و چه بسا خود زندانیان را می‌طلبد. لذا هدف تمامی نظام‌های کیفری در سال‌های اخیر کاهش توسل به این مجازات و از بین بردن آثار مخرب آن بوده و هست و تصویب قوانین و لوایح و آیین‌نامه‌های متعدد، و نیز برگزاری همایش‌ها و کارگاه‌های آموزشی متعدد، گویای این امر است. لذا این پژوهش با هدف بررسی نقش زندان در پیشگیری از تکرار جرم با تأکید بر آموزه‌های قرآنی به روش توصیفی - تحلیلی نگارش شده است.

کلیدواژگان: مجازات، زندان، پیشگیری، تکرار جرم.

---

* دانشجوی دکتری تخصصی حقوق کیفری جرم شناسی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.

igoldoz@ut.ac.ir

** استاد گروه حقوق کیفری جرم شناسی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.

*** استادیار گروه حقوق کیفری جرم شناسی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.

نویسنده مسئول: ایرج گلدوزیان

مقدمه

انسان‌ها در فراز و نشیب تاریخ همیشه از دردها و آسیب‌های اجتماعی بسیاری رنج برده‌اند، همواره در جست‌وجوی یافتن علل و انگیزه‌های آن‌ها بوده‌اند تا راه‌ها و شیوه‌هایی را برای پیشگیری و درمان آن‌ها بیابند. جرم علاوه بر اینکه هزینه‌های هنگفتی را در ابعاد مختلف اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، خانوادگی و حتی سیاسی بر جامعه و نظام اجتماعی تحمیل می‌کند، خسارت جسمی، مالی و عاطفی متعددی را نیز بر بزه‌دیدگان خود وارد می‌کند؛ اگرچه مجرم باید مجازات شود، اما اگر به علل وقوع جرم توجه نشود مجازات اعمال شده بلا اثر خواهد بود و احتمال بروز مجدد جرم توسط مجرم افزایش پیدا می‌کند (وراوی، ۱۳۹۵: ۳۴). زندان یکی از مهم‌ترین ابزار دفاع در مقابله با پدیده جرم و شخص مجرم است. اگرچه فلسفه اصل تأسیس زندان‌ها تأمین منافع جامعه از طریق اصلاح و تربیت مجرمین و پیشگیری از تکرار جرم است اما مطالعات و پژوهش‌های علمی متعدد نشان می‌دهد اغلب زندان‌ها در اصلاح زندانیان موفق نبوده‌اند و افرادی که عملاً به زندان افتاده‌اند، از ارتکاب جرم باز داشته نشده‌اند. در این خصوص بررسی آمارهای تکرار جرم زندانیان در کشورهای مختلف مؤید این مطلب است که در اغلب کشورها بازگشت مجدد به زندان حتی در کشورهای متری و پیشرفته وجود دارد (ملک پور، ۱۳۹۶: ۷۳).

امروزه با رشد سریع شهرنشینی، صنعتی شدن، مدرنیزاسیون و افزایش جمعیت، مسائل و مشکلات مختلفی در جوامع شهری به وجود آمده که یکی از مهم‌ترین مشکلات عمده مجرمان و زندانیان جوامع شهری است. این مسأله زمانی حادث می‌گردد که ما با پدیده‌ای به نام تکرار جرم و بازگشت مجدد زندانیان به جرم و زندان روبه‌رو باشیم. جرم یک کنش اجتماعی است که با دیگر عناصر جامعه ارتباط متقابل دارد. ساخت خانواده، مقبولیت اجتماعی یا فقدان مقبولیت، روابط غلط و ناسالم اقتصادی جامعه و عدم توزیع برابر و برابری افراد، به ظهور جرم و افزایش رفتارهای مجرمانه در جامعه مواجه می‌شود (وراوی و پرنده‌خ، ۱۳۹۵: ۴).

با مطالعه منسجم و پیوسته تکرار جرم در حقوق جزا و جرم‌شناسی و تبیین کیفیت تأثیرگذاری این پدیده بر نهادهای عدالت کیفری، این نتیجه بدیهی به دست می‌آید که

اتخاذ هر گونه سیاست جنایی کارآمد و مفید بدون توجه به مساله تکرار جرم و تکرارکنندگان آن امکانپذیر نیست. تشدید مجازات بزهکاران مکرر، آنگونه که مورد تأکید قانونگذاران کیفری قرار گرفته است، دارای بار مالی فراوان و نتایج زیان باری همچون ازدحام جمعیت زندانیان، پذیرش فرهنگ زندان، از هم گسیختگی نهاد خانواده و سلب امکان ارتباط مؤثر بزهکار با اجتماع و ... است که بدون توجه به آن‌ها نمی‌توان به تنظیم قوانین کارآمد و مؤثر اقدام کرد. مبارزه با بزهکاری مکرر و حرفه‌ای صرفاً با استفاده از ابزار کیفری موفق نیست. برای این منظور باید به روش‌هایی که به نوعی در باز-اجتماعی کردن بزهکاران و اصلاح شیوه تفکر و اندیشه آن‌ها از یک طرف، و افزایش کارایی و مهارت‌های زندگی آنان از طرف دیگر تکیه دارد تأکید ورزید. تشدید مجازات بزهکاران بدون توجه به مبانی علمی و جرم‌شناختی و ترجیح کیفر بر اصلاح بزهکاران می‌تواند نتایج معکوسی برای نظام کیفری به دنبال داشته باشد از این جهت استفاده از روش‌های پیشگیرانه و اصلاحی حیاتی است (ارشش، ۱۳۸۹: ۲).

- زندانی به عنوان یک انسان که شاید قربانی تربیت ناصحیح شرایط اجتماع باشد و برای زندگی سالم نیازمند هدایت است، تحقیقات در خصوص تأثیر هدایت‌های قبل و بعد از آزادی از زندان را ضروری می‌نماید.

- هرچه به سمت پیشگیری حرکت کنیم به سمت امنیت اجتماعی رفته‌ایم که هم راه عملی است و هم عقلانی، و موجبات کاهش هزینه‌ها (اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی) نیز می‌گردد. مهم‌ترین پیش‌زمینه‌های پیشگیری از تکرار جرم، شناخت موضوع و ارزیابی برنامه‌های آن است (فولادیان نژاد، ۱۳۹۴: ۶). با توجه به این موارد از جمله سؤالاتی که قابل طرح می‌باشد این است که پیشگیری از جرم و مجازات مجرم در قرآن کریم به چه صورت می‌باشد؟ نقش زندان در افزایش تکرار جرم چگونه می‌باشد؟ چه شیوه‌هایی برای جلوگیری از تکرار جرم وجود دارد؟ چگونه می‌توان از تبدیل شدن مجرمین عادی به مجرمین حرفه‌ای پیشگیری کرد؟

پیشینه تحقیق

در ارتباط باید با پیشینه پژوهش می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

چاوشی و کرامتی معز در ۱۳۹۷ پژوهشی تحت عنوان «پیشگیری از بزه دیدگی اطفال در آموزه‌های قرآنی» انجام داده‌اند. حمایت از صغار در آموزه‌های قرآنی تا آنجا اهمیت دارد که فروش مال او را جز با اجازه ولی جایز ندانسته و حتی ولی نیز در صورت عدم رعایت منافع و مصلحت طفل، از ولایت ساقط می‌شود. از طرف دیگر اقدامی که در آموزه‌های قرآنی مورد توجه و تأکید واقع شده، شناسایی، حفاظت و حمایت مادی و معنوی از کودکان آسیب پذیر به عنوان آماج مناسب برای بزهکاران می‌باشد، در این پژوهش به این حمایت‌ها که در آیات قرآن و برخی روایات آمده اشاره شده است.

ملک پور در ۱۳۹۶ پژوهشی تحت عنوان «میزان تأثیرپذیری مجرمین در زندان جهت تکرار جرم» سیستم زندان آنگونه که باید در جهت احقاق اهداف خود که همانا «تنبیه»، «ارعاب» و «بازپروری» مجرمین است پیش نرفته و خود دارای اثرات سوء و آسیب‌های جدی برای جامعه است. از جمله، تأثیری که زندان در خصوص تکرار جرم دارد، مسبب ایجاد سؤالاتی از این باب گردیده است که آیا زندانی کردن افراد در رسیدن به هدف‌های پیشگیری، اصلاح، درمان و بازپروری اجتماعی مجرم توفیق داشته است یا نه؟ در زندان مجرمان حرفه‌ای و افراد خطرناک حضور دارند و از طرفی کنترل چندانی نیز وجود ندارد.

کوچی در ۱۳۹۵ پژوهشی تحت عنوان «بررسی تأثیر اعمال مجازات حبس در کاهش جرایم با رویکردی بر افق پیشگیری از جرم مندرج در پیش نویس اسناد الگوی پایه پیشرفت» روند کاهش و حذف تدریجی فقر، فساد، تبعیض، اعتیاد و جرم از جمله اهداف پیش‌نویس‌های سند مبانی اسلامی پیشرفت می‌باشد. اما تبیین مشکلات و مبانی روش‌های کاهش جرم و چه بسا تکرار جرم در زمره مهم‌ترین مسائل پیش رو قرار می‌گیرد. از جمله موضوعاتی که نقش بسزا در کاهش جرایم و آسیب‌های اجتماعی ایفا می‌کند اجرای کیفر زندان می‌باشد. بخش اعظمی از زندانیان پس از آزادی با انبوهی از مشکلات مواجه‌اند، حتی اگر خانواده آن‌ها را بپذیرد، برای پذیرش اجتماعی، اشغال، تأمین زندگی، برقراری روابط صحیح اجتماعی و طی طریق آن، راهی سخت در پیش دارند.

مفهوم زندان

واژه زندان که در زبان پهلوی به صورت zindan تلفظ می‌شد، از کلمه زند گرفته شده و در فرهنگستان ادب فارسی به جای حبس برگزیده شده است. اما در اصطلاح، زندان به جایی گفته می‌شود که متهمان و محکومان را در آن نگه می‌دارند. از نظر حقوقی نیز زندان، محلی است که محکومان را به منظور حفظ امنیت اجتماعی و رعایت حقوق شاکی و نیز با هدف اصلاح و تربیت زندانیان و جلوگیری از تکرار جرم با مجوز مرجع قضایی در آن نگهداری می‌کنند (لطفی، ۱۳۹۰: ۶۷).

مفهوم مجازات

مجازات به عملی گفته می‌شود که به منظور جلوگیری و تکرار تخلفات از قانون طراحی شده است. مجازات دارای کارکردهای ذیل است: (۱) سزای اعمال خلاف (۲) محافظت اجتماعی (۳) بازپروری (۴) بازداری مجازات با هدف بازداری در جست‌وجوی کاهش عمل جنایی از طریق نهادینه کردن تدریجی ترس از مجازات در بین مردم است. هدف و کارکرد مجازات آن است که نه تنها در بزهکار شوق زندگی را برانگیزد، بلکه به او توان زندگی کردن دهد (محسنی، ۱۳۸۷: ۳).

مفهوم زندانی

زندانی به کسی گفته می‌شود که در چارچوب قانون، فعالیت غیر قانونی انجام داده باشد اما به دلیل مغایرت فعالیت‌های وی با خواست حکومت در زندان باشد. اگر شخصی بر خلاف قانون عمل کند و با زیر پا گذاشتن قوانین به فعالیت غیر قانونی پرداخته باشد مجرم محسوب می‌شود. لذا به کسانی که در زندان محبوس هستند زندانی می‌گویند. (طیبسی، ۱۳۴۸: ۵۰۹).

تکرار جرم

تکرار در لغت به معنای کاری را دو بار انجام دادن و معادل عربی آن «عود» یعنی بازگشتن و کار قبلی را دو بار انجام دادن است (عمید، ۱۳۸۱: ۴۰۷).

مفهوم حقوقی تکرار جرم

صاحب‌نظران حقوق کیفری از جمله در کشور ما در سایر کشورها تکرار جرم را به شرح ذیل تعریف کرده‌اند: «تکرار جرم عبارت است از اینکه کسی به موجب حکم قطعی یکی از دادگاه‌های ایران محکومیت جزایی داشته باشد و بعداً مرتکب جرمی شود که مستلزم محکومیت جزایی گردد (باهری، ۱۳۸۱: ۳۲۷). تکرار جرم حالتی است که بعد از صدور حکم محکومیت او از دادگاه صالح و قطعیت آن حکم، مرتکب جرم دیگری می‌شود، لذا تکرار جرم به دو عنصر تجزیه می‌شود یکی محکومیت قبلی و دیگری ارتکاب جرم بعد (گارو، ۱۳۴۶: ۳۸۰).

مبانی نظری

ویژه معتقد است که هرچه مجازات‌ها بیش‌تر و نیز احتمال کشف و کنترل رفتار انحرافی بالاتر باشد، احتمال کار انحرافی کاهش می‌یابد. او معتقد است که مجازات‌های مالی و اقتصادی مؤثرتر از زندان هستند، زیرا مجازات زندان نه تنها چندان مناسب نیست، بلکه در موارد زیادی نیز تأثیر معکوس دارد.

ساترلند می‌گوید: «یکی از ضعف‌های بزرگ روش‌های قضایی عصر حاضر، تکیه مداوم بر تهدید به مجازات کردن برای جلب نظر مردم به منظور احترام به قانون است، در حالی که هیچ‌گاه با تهدید و ارباب احترام به قانون میسر نشده و کسی با میل و اراده به آنچه به زور بر او تحمیل شده سر تعظیم فرود نیاورده است (www.hamyaar.ir). دورکیم (۱۹۱۹-۱۸۵۷) جامعه شناس فرانسوی نیز معتقد است مجازات نقش مفیدی ندارد، و تنها در موارد معدودی ممکن است به طور مستقیم در تنبیه مقصر یا ارباب دیگران مؤثر واقع شود.

در یک دیدگاه کلی می‌توان اذعان نمود که تأثیرات عینی زندان شامل زمینه خانوادگی، اشتغال، بیکاری، آموزش و یادگیری فنون ارتکاب جرم و... می‌باشند. تأثیرات ذهنی منفی نیز شامل تصور زندانی از مدیریت زندان، و توجیه‌گرایی برای جرم انجام شده است (ملک پور، ۱۳۹۶: ۷۶).

جایگاه پیشگیری در کاهش بزه

در جرم‌شناسی، پیشگیری عبارت است از به جلوی تبه‌کاری رفتن با استفاده از فنون گوناگون مداخله به منظور ممانعت از وقوع بزه‌کاری. از نظر علمی می‌توان گفت: مراد از پیشگیری هر فعالیت سیاست جنایی است که غرض انحصاری یا غیر کلی آن تحدید حدود امکان پیشامد مجموعه اعمال جنایی از راه غیر ممکن الوقوع ساختن یا ساخت و دشوار کردن احتمال وقوع آن‌هاست بدون اینکه به تهدید به کیفر یا اجرای آن متوسل شوند (شام بیاتی، ۱۳۷۸: ۷۵-۷۹).

انواع پیشگیری به صورت ذیل دسته بندی می‌گردد:

۱. پیشگیری ابتدایی: پیشگیری ابتدایی عبارت از مجموعه وسایلی است که معطوف به تغییر شرایط جرم‌زای اطرافیان به طور کلی اعم از طبیعی و اجتماعی می‌باشند (گسن، ۱۳۷۶: ۲۳-۳۲). به عبارت دقیق‌تر، پیشگیری ابتدایی راهکارهایی است که از طریق زمینه‌های اجتماعی و اقتصادی و دیگر زمینه‌های سیاست عمومی تلاش می‌کند. این حالت، به ویژه بر موقعیت جرم‌زا و علل ریشه‌ای ارتکاب جرم تأثیر می‌گذارد. هدف اصلی، ایجاد امیدوارکننده‌ترین شرایط برای زندگی است که شامل آموزش خانواده، ایجاد مسکن، استقلال و سرگرمی می‌باشد (Graham, 1990).

۲. پیشگیری ثانویه: معطوف به مداخله برای پیشگیری از لحاظ گروه‌ها یا جمعیت‌های در معرض خطر جرم است. این امر شامل شناخت زودهنگام شرایط جرم‌زا و نفوذهایی است که بر این شرایط اعمال می‌شود. برای این گروه‌ها می‌توان تدابیری خاص اندیشید؛ تدابیر حمایتی در خصوص کودکان خیابانی، کودکان متعلق به خانواده‌های معتاد و بی‌سرپرست یا بدسرپرست.

۳. پیشگیری ثالث: معطوف به پیشگیری از تکرار جرم در خلال اقدامات فردی برای سازگاری مجدد اجتماعی یا خنثی نمودن بزه‌کاران پیشین است. پیشگیری از تکرار جرم توسط پلیس و دیگر عوامل نظام عدالت کیفری صورت می‌گیرد؛ تدابیر مربوط از ضمانت اجراهای قضایی رسمی تا بازپروری مجرم و زندانی کردن. در بسیاری از اوقات به دلیل محدودیت ضمانت اجراهای مبتنی بر اصلاح و درمان، این نوع پیشگیری به تدابیر سرکوب‌گرانه تنزل پیدا می‌کند.

پیشگیری از جرم از منظر قرآن کریم

آموزه‌های پیشگیرانه در قرآن را می‌توان به سه گروه طبقه بندی کرد: گروه اول اعتقادات پیشگیرانه، گروه دوم اخلاقیات پیشگیرانه و گروه سوم احکام پیشگیرانه. اعتقادات پیشگیرانه آموزه‌هایی است که با معتقد نمودن انسان به مبدأ و معاد و تبیین فلسفه حیات، او را در صراط مستقیم کمال قرار می‌دهد و از هرگونه انحراف از مسیر اصلی زندگی حفظ می‌کند. این آموزه‌ها با معنا بخشیدن به زندگی انسان او را از احساس بی هویتی و پوچی در زندگی که می‌تواند منشأ گسستگی از ارزش‌های انسانی باشد، دور می‌کند و با امید بخشیدن به انسان او را در برابر ناملایمات زندگی مقاوم و استوار می‌نماید. اخلاقیات پیشگیرانه که بیش‌ترین حجم آموزه‌های پیشگیرانه را به خود اختصاص می‌دهد، آموزه‌هایی است که انسان را به داشتن فضائل و مکارم اخلاقی دعوت می‌کند و ارتباط او را با دیگران به گونه‌ای تنظیم می‌کند که نه تنها به خود اجازه نمی‌دهد به حقوق آنان تجاوز نماید، بلکه خود را ملتزم به نصیحت و خیرخواهی و ایثار و گذشت نسبت به آن‌ها می‌داند. احکام پیشگیرانه، قوانین و مقررات و دستوراتی است که التزام به آن‌ها، فرد و جامعه را در حالت اعتدال قرار می‌دهد و از بوجود آمدن بحران‌ها و وضعیت‌های جرم جلوگیری می‌کند (چاوشی و کرامتی معز، ۱۳۰۷: ۱۵۲). بخش اعظم تدابیر پیشگیرانه مطرح شده در آیات قرآن و روایات منقول اعم از تدابیر عام و خاص، قابل انطباق با راهکارهای مطروحه در بزه‌دیدشناسی پیشگیرانه است؛ توجه ویژه سیاست جنایی قرآن کریم به مسأله پیشگیری از بزه دیدگی ما را به بهره مندی از ظرفیت و قابلیت‌های تعالیم اسلامی و به ویژه قرآن کریم در این زمینه زهنمون می‌سازد (همان: ۱۶۰).

زندان

زندان محلی است که در آن محکومان دارای حکم قطعی با معرفی مقام‌های صلاحیت‌دار قضایی و قانونی برای مدت معین یا به طور دائم به منظور تحمل کیفر، با هدف حرفه آموزی، بازپروری و بازسازی نگهداری می‌شوند (آئین نامه اجرایی سازمان زندان‌ها). زندان‌ها به انواع زندان بسته، مراکز حرفه آموزی و اشتغال که خود شامل مؤسسه‌های حرفه آموزی و کاردرمانی (اردوگاه) است، تقسیم می‌شوند (آئین نامه اجرایی

سازمان زندان‌ها: ماده ۵). زندان بسته زندانی محصور است که با برج‌های دیده بانی در پوشش داخلی و خارجی دارای حفاظت کامل است. در این نوع زندان، محکومان شب‌ها در خوابگاه‌های اختصاصی یا گروهی نگهداری می‌شوند و روزها از برنامه‌های آموزشی، فنی و حرفه‌ای و تفریحی استفاده می‌کنند و در کارگاه‌های داخل زندان به کار گمارده می‌شوند(همان: ماده ۶). مراکز حرفه‌آموزی و اشتغال نیز ممکن است محصور و در پوشش خارجی دارای حفاظت مناسب یا نامحصور و بدون حفاظت و مأمور انتظامی یا در حالتی بینابین باشد که در آن محکومان به طور گروهی به کار اعزام می‌شوند و پس از پایان کار دوباره به آسایشگاه‌های خود بازگشت داده می‌شوند(همان: ماده ۷). محکومانی که در مراکز حرفه‌آموزی اشتغال می‌یابند، در تمامی ساعت‌های کار و حرفه‌آموزی، حق خروج از محل کار را ندارند و پس از خروج از آسایشگاه باید به طور مستقیم به محل کار بروند و به موقع نیز مراجعت کنند. زمان ورود و خروج آنان در محل کار به دقت باید ثبت شود(همان: ماده ۱۱). نگهداری زندانی در زندان باز یا بسته ارتباطی مستقیم با میزان تأثیر زندان بر زندانی و خانواده وی دارد. آمارها نشان می‌دهد که بخشی از جمعیت کیفری زندان‌ها را تکرارکنندگان جرم(ارتکاب مجدد جرم مستوجب حبس، توسط زندانی پس از آزادی از زندان) تشکیل می‌دهند. اهمیت موضوع هنگامی بیش‌تر آشکار می‌شود که بدانیم در بسیاری از جوامع، تعداد مطلق و حتی نسبی زندانیان به مرور زمان در حال افزایش است. در جدول زیر تعداد زندانیان قاره‌ها بر طبق آمار سال ۱۳۹۳ ذکر گردیده است.

جدول شماره ۱: تعداد زندانیان هر قاره در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت

آسیا	اروپا	آمریکا	آفریقا	اقیانوسیه	جهان
۸۶	۲۵۳	۳۴۴	۱۰۸	۱۱۱	۱۴۴

بر اساس گزارش مرکز بین‌المللی مطالعات زندان، کشور ایران در میان کشورهای جهان با تعداد زندانی ۱۹۱ نفر در هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت در رتبه ۵۸ دنیا قرار گرفته است. در رتبه بندی که در سال ۲۰۰۴ توسط مرکز بین‌المللی اعلام شده بود. رتبه کشور ایران در رتبه ۴۴ دنیا قرار گرفته بود.

کاهش اثرات سوء زندان و تکرار جرائم ناشی از آن

با وجود مباحثی که در خصوص آثار منفی زندان خصوصاً در بحث «تکرار جرم» به میان آمد، لزوم کاهش هرچه سریع‌تر و بیش‌تر اینگونه آثار زیانبار خصوصاً رفع اثرات جرم زای آن به شدت احساس می‌شود. به طوری که حفظ سلامت و امنیت جامعه به طور عمده‌ای در گرو این امر است. به همین دلیل قانونگذاران تدابیر کیفری مختلفی را جهت جایگزین نمودن با این مجازات پیش بینی و تصویب نموده و به مرحله اجرا درآورده‌اند. به طور کلی این تدابیر دارای دو ماهیت قانونی و قضایی هستند به این معنا که یا از طریق قانون جنبه آمریت یافته و یا به تدبیر قضایی محاکم واگذار شده است. در ایران تدابیری چون کاهش جمعیت کیفری زندان‌ها، صرفه جویی در هزینه‌های مربوط به آن، تجدید نظر در قوانین موجود، تصویب قوانین جدید و تعیین جایگزین‌هایی برای حبس در سال‌های اخیر جزء برنامه‌های قوه قضائیه قرار گرفته است (صدیق‌فر، ۱۳۸۴: ۳۹). تدابیر کاهش دهنده اثر زندان که از آن‌ها تحت عنوان تدابیر سنتی جایگزین زندان نیز یاد می‌شود عبارت‌اند از آزادی مشروط، نظام نیمه آزادی، تعویق صدور حکم، تعلیق اجرای مجازات، مجازات‌های تخییری و همچنین بکارگیری مجازات‌های جایگزین حبس که نمونه‌های بارز آن عبارت‌اند از درمان و مراقبت، خدمات عمومی رایگان، حبس در منزل، نظارت الکترونیکی، توقیف پایان هفته‌ای، اقدامات تأمینی و تربیتی و... را می‌توان نام برد. پدیده تکرار جرم را باید معضل نظام‌های حقوق کیفری دنیا دانست که راهکارهای متنوعی برای مقابله و پیشگیری از آن اندیشیده شده است. در حقوق ایران محمل قانونی پیشگیری از تکرار جرم را باید در بند ۵ اصل ۱۵۶ قانون اساسی یعنی «اقدام مناسب قوه قضائیه برای اصلاح مجرمان» جست‌وجو نمود.

پیشگیر کیفری

منظور از پیشگیر کیفری، هدفی است که قانونگذاران با اعمال مجازات نسبت به بزهکاران به طور عام و تشدید آن نسبت به بزهکاران مکرر به طور خاص تعقیب می‌نمایند و امیدوارند با تحمیل مجازات از ارتکاب جرائم بعدی این بزهکاران جلوگیری نمایند (گسن، ۱۳۷۴: ۲۱۶). در ایران محمل قانونی پیشگیر از تکرار جرم را باید در بند

۵ اصل ۱۵۶ قانون اساسی جست‌وجو نمود که به موجب این بند یکی از وظایف قوه قضائیه اقدام مناسب این نهاد برای پیشگیری از وقوع جرم و اصلاح مجرمان منظور گردیده است. با توجه به اهدافی که برای مجازات‌ها در نظر گرفته شده است از دویست سال پیش زندانی نمودن مجرمان به عنوان واکنشی رسمی از سوی دستگاه قضایی به منظور یکی از اقسام مجازات مجرمین و پیشگیری از تکرار جرم، بهترین گزینه‌ای بود که اهداف آن‌ها را تأمین می‌کرد. اما نگرش ویژه‌ای که امروزه نسبت به انتخاب نوع مجازات اعمال می‌شود ثمره ناکامی سیاست‌های پیشین و عقیم ماندن تدابیر اتخاذ شده متداول حبس- با آن همه معایب‌اش- در قبال پدیده مجرمانه می‌باشد. در همین راستا از مؤلفه‌های حاکم بر سیاست جنایی اسلام در تعیین نوع مجازات، تکیه بر اصلاح و تربیت مجرمین و پیشگیری از بزهکاری با تأکید بر حفظ جریمه‌ها و رعایت حیثیت اجتماعی و آبروی افراد می‌باشد که ناظر به اهمیت و جایگاه رفیع تعیین بهترین و مناسب‌ترین نوع مجازات برای مجرمین در دین مقدس اسلام می‌باشد (فلاح یخدانی، ۱۳۹۶: برگرفته از سایت www.aria-law.com). در قوانین و مقررات ایران نیز تجویز استمرار سلب آزادی محکوم علیه به منظور پیشگیری از تکرار جرم بی سابقه نیست. طبق ماده ۳ قانون حفظ امنیت اجتماعی مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۲۲: «هرگاه در مدت اجرای مجازات اعم از اینکه قبل یا بعد از اجرای این قانون مورد حکم قرار گرفته باشد کمیسیون امنیت اجتماعی محل وقوع بزه تشخیص دهد که اعمال و رفتار متخلف حاکی از ادامه ارتکاب بزه پس از اتمام مجازات است، کمیسیون به ترتیب مذکور در این قانون مجدداً رسیدگی می‌نماید و می‌تواند متخلف را برای دفعات بعد به حداکثر مجازات مقرر در ماده ۱۶ قانون کیفر عمومی (سه سال) محکوم نماید.

پیشگیری از تکرار جرم در چهارچوب دستاوردهای جرم‌شناسی بالینی

این نوع پیشگیری همانگونه که از عنوان جرم‌شناسی بالینی استنباط می‌شود، مبتنی بر الگوی معمول در پزشکی است. بدین توضیح که باید نخست بزهکار پذیرش شود، سپس علت ارتکاب جرم بررسی و تشخیص داده شود، آنگاه بر اساس علت ارتکاب جرم و معیارهای دیگر طبقه بندی صورت می‌گیرد و در این راستا باید از تدابیر و

روش‌های درمانی با هدف کاهش و بی‌اثر کردن زمینه‌هایی که علت ارتکاب جرم تلقی شده‌اند، استفاده شود و نهایتاً بزهکاران پس از آزادی تحت مراقبت‌های خاص قرار گیرند. ملاحظه می‌شود که مراحل مختلف پذیرش، تشخیص، تجویز دارو و دوران نقاهت در معالجات پزشکی است. در رابطه با پیشگیری از تکرار جرم در چارچوب ساز و کارهای جرم‌شناسی بالینی، همانگونه که دی‌تولیو در سال ۱۹۵۸ در رم تأکید کرده است، اصول زیر باید مورد توجه قرار گیرد:

۱. مطالعه بر روی بزهکار و رفتار او از کلیه جوانب با استفاده از معاینه پزشکی و اجتماعی که ماهیتاً چند بعدی است.
۲. ارزیابی شخصیت بزهکار و خطرناکی او
۳. تحت ضابطه در آوردن برنامه‌های اصلاح و درمانی که باید اجرا شود.
۴. دنبال کردن اجرای برنامه‌های اصلاح و درمان کنترل نتایج آن (بابایی، ۱۳۸۳: ۳۹).

اثرات زندان بر تکرار جرم

همانطور که گفته شد یکی از اهداف مجازات‌ها، ارباب و بازدارندگی می‌باشد. منظور جنبه‌های پیشگیرانه و سودمندانه کیفر می‌باشد، به این معنا که آن کیفر، چنان ترس و واهمه‌ای ایجاد کند که در وهله اول، نسبت به خود محکوم مرتکب است تا تمایل به ارتکاب مجدد بزه را در او از بین ببرد و در وهله دوم، نسبت به عموم افراد جامعه که جزء بزهکاران بالقوه می‌باشند، و ممکن است به تقلید از بزهکار اصلی به دامن ارتکاب رجم روی آوردند. تعبیر جلوگیری از اندیشه ارتکاب مجدد جرم از سوی مرتکب را پیشگیری خاص و جلوگیری از ارتکاب جرم به تقلید از بزهکار را پیشگیری عام می‌نامند، اینکه آیا کیفر زندان توانسته است این هدف مجازات‌ها را برآورده کند یا خیر به درستی معلوم نیست. آمارها نشان می‌دهد که این کیفر در برآورده کردن این هدف موفق نبوده است و باز می‌بینیم که نه تنها عموم افراد از ارتکاب جرم دست نکشیده‌اند بلکه همچنین بخشی از جمعیت کیفری زندان را تکرارکنندگان جرم تشکیل می‌دهند و هر سال به این تعدا افزوده می‌شود. مجازات زندان در کاهش آمار جرایم، بازدارندگی و پیشگیری جرم تأثیری ندارد (کوچی، ۱۳۹۵: ۳).

بنابراین زندان نه تنها نمی‌تواند امنیت قضایی را برقرار کند، بلکه بی‌اعتمادی و بدبینی نسبت به دستگاه قضایی را نیز موجب خواهد شد. علت عدم موفقیت نقش بازدارندگی را برخی در این می‌دانند که جرم ناشی از عواملی از قبیل فقر، بیکاری، بی‌سوادی مهاجرت و... است که زندان در از بین بردن آن هیچ نقش و تأثیری نخواهد داشت و تا وقتی علل و زمینه‌های ارتکاب جرم در جامعه وجود داشته باشد زندان از ارتکاب جرم پیشگیری نخواهد کرد.

در نمونه و آماری دیگر در سال ۱۳۸۳، ۴۱۴۵۸ نفر متهم و محکوم به زندان قزل حصار وارد و همان سال ۱۳۸۳ نفر از زندان خارج شدند. هر اندازه بر میزان افرادی که حبس را تجربه می‌کنند افزوده شود بر شیوه رفتارهای خلاف ارزش اجتماعی افزوده می‌شود. گاهی اوقات با تشکیل باندهای بزهکاری در زندان این مکان به محلی برآش شروع فعالیت‌های مجرمانه مبدل می‌شود و محکوم پس از بازگشت به جامعه با فعالیت در گروه مجرمانه مرتکب جرائم سنگین‌تری می‌شود. زندان که باید مکانی برای اصلاح و تربیت و تهذیب اخلاقی بزهکاران باشد به تعبیر مارک آنسل تبدیل به مدرسه تکرار جرم (آنسل، ۱۳۷۵: ۸۷) می‌شود، یا به تعبیر مرحوم کی‌نیا به دانشگاه جنایی تبدیل می‌شود (کی‌نیا، ۱۳۶۵: ۲۰۶).

افزایش موارد توسل به کیفر زندان، امید به کاهش نرخ تکرار جرم را ایجاد کرد و انتظار می‌رفت تا از این طریق رشد بزهکاری متوقف شود. اما بر اساس ارزیابی‌هایی که از نتایج پژوهش‌ها به عمل آمده، موفقیت قابل توجهی را نشان نداده است. این ارزیابی‌ها آنقدر ناامید کننده بود که از آن به عنوان تأثیر صفر برنامه‌های زندان نام برده شد. در واقع یکی از مهم‌ترین انتقادات وارده بر این کیفر، پذیرش فرهنگ زندان بود. این اصطلاح ساخته و پرداخته جرم شناس آمریکایی دونالد کلیمر است که آن را در سال ۱۹۴۰ مطرح نمود (اصغری، ۱۳۹۳: ۱۲۸).

بر طبق آمارهای سازمان زندان‌ها، ۸۰ درصد از زندانیان را کسانی تشکیل می‌دهند که معمولاً برای بار اول و حتی دوم به زندان می‌آیند و شایسته است که این جمعیت، زیر چتر حمایت مراقبت قرار گیرند تا با دیگر مرتکب جرم نشوند و به مجرمان حرفه‌ای تبدیل نگردند (وروایی و پرنداخ، ۱۳۹۵: ۴).

زندان از منظر قرآن کریم

در بحث زندان در قرآن به ترتیب از چند واژه استفاده شده است: سجن، حبس، حصر، امساک و احیاناً نفی. از پنج واژه یادشده، سجن و مشتقات آن دقیقاً در زندان متعارف ظهور دارد اما سایر واژه‌ها اگرچه دلالت بر نوعی محدودیت، تضییق و تنگ گرفتن دارند، در زندان متعارف متعین نیستند و اعم از آن هستند و با عنایت به قرائن موجود در آیات مربوطه، برخی از آیات مشتمل بر واژه‌های اخیر هیچ دلالتی بر زندان یا دیگر انواع تضییق مورد بحث ندارد. مجموعه آیات یادشده را می‌توان در سه دسته موضوعی تنظیم کرد.

- زندان حربه مستبدان علیه مصلحان

- زندان مجازات مجرمان

- زندان اخروی

آیا قرآن کریم، زندان را به عنوان یکی از مجازات‌های شرعی به رسمیت شناخته است؟ تفحص در آیات قرآن و تفاسیر و همچنین کتب فقهی نشان می‌دهد که از جانب برخی مفسران و فقیهان حداکثر چهار آیه مجازات شرعی زندان استظهار شده است. حال باید دید که قول این دسته از عالمان در مقایسه با قول مشهور محلی اعتبار دارد و آیا می‌توان با حدس این دسته از عالمان موافق بود؟

جزای محارب: ﴿إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ...﴾ (مائده / ۳۳) محارب کسی است که مسلحانه در جامعه ارباب می‌کند و مخل امنیت عمومی و مفسد فی الأرض است. چهار مجازات برای محارب تعیین شده است. درباره مجازات چهارم (ینفوا من الأرض) دو قول است؛ یکی تبعید به شهر دیگر به مدت حداکثر یک سال و دیگر زندانی کردن تا هنگام توبه یا مرگ. قول مشهور و روایات متعدده و ظاهر آیه بر قول اول دلالت می‌کند ولی در مقابل دو روایت به قول دوم اشاره می‌کند و برخی از فقهای شیعه نیز به نظر دوم گراییده‌اند.

مجازات زانیه: ﴿وَاللَّاتِي يَأْتِيَنَّهَا الْفَاحِشَةُ مِنْ نِسَائِكَ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةً مِنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّى يَتَوَفَّاهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا﴾ (نساء / ۱۵). در خصوص این

آیه مباحث مختلفی مطرح شده است. اجمالاً می‌توان گفت که اکثر قریب به اتفاق علمای امامیه معتقدند که اولاً مراد از فاحشه در آیه مورد بحث زنا است، ثانیاً در زمان نزول آیه، مجازات امساک در بیوت از حدود امضایی (و نه تأسیسی) شرع محسوب می‌شده است و ثالثاً مجازات تازیانه برای زانی و زانیه (نور/ ۲) همان سبیل معهود در ذیل آیه فوق است و رابعاً با نزول دومین آیه سوره، آیه فوق نسخ شده است.

حبس شهود تا وقت نماز عصر: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةٌ بَيْنَكُمْ إِذَا أَحْضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتَ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ أَوْ آخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ... تَحْبِسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ...﴾ (مائده/ ۱۰۶). چنانکه واضح است حبس در آیه به معنای زندان افکندن نیست، بلکه به معنای نگاه داشتن برای قسم یاد کردن است.

مجازات کافر حربی: ﴿فَإِذَا نَسَخَ الْأَشْهُرَ الْحُرْمَ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَأَحْضُرُوهُمْ وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصِدٍ﴾ (توبه/ ۵). آیه مربوط به احکام جهاد است و «خذوهم» دال بر لزوم اسارت است و کلمه اسارت در عرف حقوقی و شرعی، با حکم زندان تفاوت دارد. «احصروهم» هم هیچ دلالتی بر به زندان افکندن نمی‌کند و دال بر محاصره در جهاد ابتدایی است (کدیور، ۱۳۷۹: ۳).

نتیجه بحث

یکی از فراگیرترین ابزار کنترل اجتماعی و ایجاد نظم و پیشگیری از جرم، مجازات زندان است. اما امروزه نارسایی‌ها، کاستی‌ها و ایرادهای چندی بر مجازات زندان و نحوه اعمال و اجرای آن وارد است که کارایی، ضرورت و فایده مندی آن را با ابهام و تردید مواجه می‌کند. بررسی‌ها بیان‌گر آن است که زندان تأثیر شگرفی در پیشگیری از جرم نداشته، زیرا که جرم معلول علل و عواملی چون فقر، بیکاری، بی‌سوادی، مهاجرت و... است و تا زمانی که علل ارتکاب جرم در جامعه وجود داشته باشد، زندان نیز از ارتکاب جرم پیشگیری نخواهد کرد. به عبارت دیگر می‌توان گفت زندان موجب تشدید آنچه لمرت انحراف دومین می‌نامد، می‌شود. از سوی دیگر بر خلاف اینکه یکی از اهداف مجازات زندان، دور کردن بزهکار از جامعه برای جلوگیری از ارتکاب مجدد جرم و تأمین امنیت جامعه و شهروندان ذکر شده است ولی امروزه ارتکاب انواع رفتارهای مجرمانه

چون خرید و فروش و استعمال مواد مخدر، انحرافات اخلاقی و تخریب و... در زندان‌ها، تحقیق مزبور را با مشکل مواجه کرده است و در واقع زندان به جای ابزار و وسیله پیشگیری از بزه، خود به یک موقعیت و محیط مناسب جرم تبدیل شده است و از این رو از آن به عنوان «مدرسه تکرار جرم یاد می‌شود». این پیشنهادات در پایان مقاله ارائه می‌گردد: گسترش امکانات آموزشی و تربیتی و... و امکان استفاده از خدمات مددکاری و دادیاری؛ گسترش کارهای گروهی و گروه درمانی در زندان در کنار مددکاری و مشاوره‌های فردی؛ رویکرد یادگیری آموزش و ارجحیت یادگیری مهارت‌های زندگی می‌تواند در آیند از ارتکاب جرم پیشگیری کند؛ اگر بتوان از محیط‌های دیگری غیر از زندان و با شیوه‌های نظارتی متفاوت از مجرمانی که برای اولین بار مرتکب جرم شده‌اند برای نگهداری مجرمان استفاده کرد به میزان زیادی می‌توان در کاهش احتمالی ارتکاب جرم مؤثر می‌باشد؛ طبقه بندی صحیح مجرمان بر اساس سابقه، مدت حبس، سنگین بودن جرم، تکرار جرم، کیفیت و چگونگی جرم، در کنار یکدیگر و در واقع زمینه‌های ارتکاب و یادگیری جرائم جدید گرفته شود؛ ضرورت تصویب قوانین مورد نیاز در مورد کیفر جایگزین حبس، تعریف آن‌ها، تعیین جایگاه حقوقی آن‌ها غیر قابل انکار است.

کتابنامه

قرآن کریم.

- آنسل، مارک. ۱۳۷۵ش، *دفاع اجتماعی*، ترجمه محمد آشوری و علی حسین نجفی ابرندآبادی، چاپ دوم، دانشگاه تهران.
- باهری، محمد. ۱۳۸۱ش، *تقریرات درس حقوق جزای عمومی*، تهران: انتشارات رهام.
- شام بیاتی، هوشنگ. ۱۳۷۸ش، *بزهکاری اطفال و نوجوانان*، تهران: انتشارات مجد.
- عمید، حسن. ۱۳۸۱ش، *فرهنگ فارسی عمید*، چ ۲۵، تهران: انتشارات امیرکبیر.
- کی نیا، مهدی. ۱۳۶۵ش، *مبانی جرم شناسی*، جلد اول، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- گارو، فالو. ۱۳۴۶ش، *مطالعات علمی و نظری در حقوق جزا*، ج ۲، ترجمه سید ضیاءالدین نقابت، چاپ ابن سینا.

کتب انگلیسی

Graham, Further studies on family formation, 1990.

مقالات و پایان نامه‌ها

- ارشش، حسام الدین. ۱۳۸۹ش، «*راهکارهای پیشگیری از تکرار جرم از منظر حقوق جزا و جرم شناسی*»، پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه اصفهان، استاد راهنما حسن پور فرانی.
- اصغری، زهرا. ۱۳۹۳، «*حبس زدایی و نقش آن در پیشگیری از تکرار جرم*»، فصلنامه مطالعات پیشگیری از جرم، سال ۱۰، شماره ۳۳.
- بابایی، علی. ۱۳۸۳ش، «*پیشگیری از تکرار جرم*»، مجله حقوقی دادگستر، شماره ۴۷.
- چاوشی، محمد صادق و هادی کرامتی معز. ۱۳۹۷ش، «*پیشگیری از بزه دیدگی اطفال در آموزه‌های قرآنی*»، فصلنامه مطالعات قرآنی، سال نهم، صص ۱۴۵-۱۶۴.
- فولادیان نژاد، یحیی. ۱۳۹۴ش، «*بررسی نقش و تأثیر مرکز مراقبت بعد از خروج زندان‌ها در پیشگیری از تکرار جرم*»، پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود، استاد راهنما: دکتر مراد کردی.
- قلخانبار، احمد و سلمان خزایی و مریم افشاری و مختار سهیلی زاد و رضا فرازی. ۱۳۹۱ش، «*عوامل مرتبط با تکرار زندانی شدن در بین زندانیان شهر تویسرکان در سال ۱۳۹۱*»، مجله علمی پزشکی قانونی، دوره ۱۹، شماره ۴ و ۱.
- کدیور، محسن. ۱۳۷۹ش، «*زندان در قرآن*»، بازتاب اندیشه، شماره ۷.

کوچی رضائیان، محمدرضا. ۱۳۹۵ش، «بررسی تأثیر اعمال مجازات حبس در کاهش جرایم با رویکردی بر افق پیشگیری از جرم در پیش نویس اسناد الگوی پایه پیشرفت»، پنجمین کنفرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، الگوی پایه پیشرفت.

لطفی، علیرضا. ۱۳۹۰ش، «پژوهش در آثار و نتایج اشتغال زندانیان پس از شهریور ۱۳۲۰»، فصلنامه گنجینه اسناد، سال بیستم و یکم، دفتر سوم، صص ۶۶-۸۵.

ملک پور، احسان. ۱۳۹۶ش، «میزان تأثیرپذیری مجرمین در زندان جهت تکرار جرم»، ماهنامه پژوهش ملل، دوره دوم، شماره ۱۹.

وراوی، طاهره و اکبر وراوی. ۱۳۹۵ش، «تأثیر طرد اجتماعی بر تکرار جرم زنان پس از آزادی از زندان (مورد مطالعه: شهرستان کرمانشاه، سال ۱۳۹۴)»، فصلنامه انتظام اجتماعی، سال هشتم، شماره دوم.

وراوی، اکبر و عمران پرنداخ. ۱۳۹۵ش، «بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر تکرار جرم (مطالعه موردی: شهر کرمانشاه)»، فصلنامه علمی پژوهشی علوم اجتماعی دانشگاه آزاد واحد شوشتر.

Bibliography

Persian resources

- The Holy Quran Kadivar, Mohsen (1379), Prison in the Quran, Reflections of Thought, No. 7
- Arshash, Hessameddin (2010), Methods for preventing repeat offenses from the perspective of criminal law and criminology, Master's thesis, Isfahan University, Professor Hassanpour Farani
- Asghari, Zahra (1393), Detention and its role in prevention of repeat offending, Journal of crime prevention studies, 2010, No. 33
- Ansel, Marc (1375) Social Defense, translation by Mohammad Ashoori and Ali Hossein Najafi Abrandabadi, Second Edition of Tehran University
- Babae Ali (2004), Prevention of Repetition of Crime, Law Magazine, Judge No. 47
- Baheri, Mohammad (2002), Narrative Papers of Public Criminal Law, Tehran, Raḥam Publication
- Tabasy, Njameddin. Prison rights and prison terms in Islam. C 1
- Amid, Hasan (2002), Persian culture, Am 25, Tehran, Amir Kabir Publications
- (1394), The role and impact of post-jail care center in preventing recurrence of crime, Master's thesis, Islamic Azad University, Shahrood Branch, Professor Mohammad Khodai Kalakhanbaz, Ahmad, Khazae, Salman, Afshari, Maryam, Soheilzadeh, Mokhtar, Farazi, Reza (2012), Factors Related to the Repetition of Prisoners Among the Prisoners of the City of Tuyserkhan in 2012, Journal of Forensic Medicine, Volume 19, Number 4 and 1
- Kuchi Rezaiean, Mohammad Reza (1395) A study on the impact of imprisonment sentences in reducing crime by approaching the crime prevention horizon in the drafting of

the documents of the basic model of progress, the 5th Islamic Pattern of Progress Conference, progress model

Kay Nia, Mehdi (1365), Criminology Foundations, Tehran, Tehran University Press, Vol. 1
Garo, Falou (1966) Scientific and Theoretical Studies on Penal Law, c. 2 Translator, Seyyed Ziaeddin Naghabeti, Printing of this Sinai

Ghasan (1370), Javid Salahi, Child Trafficking, Tehran, 1976

Lotfi, Alireza (2011), Research in the work and achievements of prisoners' employment after September 1320, Quarterly Journal of the Treasury of Documents, Twentieth and One Years, Third Office, pp. 66-85

Mohseni, Reza Ali (2008), Pathology of Prison and Imprisonment, Monthly Gazette No. 67, Year 12

Malekpour, Ehsan (1396), The Influence of Offenders in Prison to Repeat the Crime, Journal of Research in the Nations, Second Round, No. 19

Vrawi, Tahereh, Verawi, Akbar (1395), The Impact of Social Exclusion on the Repetition of the Women's Crime after the release of the Prison (Case Study: Kermanshah County, 1394); Social Entrepreneurship Quarterly, 8th Year, No. 2

Vervai, Akbar, Parandakh, Omran (1395), Investigating Social Factors Affecting the Repetition of Crime (Case Study: Kermanshah City), Journal of Applied Social Sciences, Azad University, Shoushtar Branch

Houshang Shambyati, Juvenile Delinquency, Tehran, Tehran University Press, 1999,

Chavoshi, Mohammad Sadegh, Keramaty Mages, Hadi (1397), Prevention of Child Victimization in Quranic teachings, Quranic Studies Quarterly, ninth year, Pages 145-164

The Effect of Imprisonment on Repetition Prevention Focusing Quranic Doctrines

Mojgan Kasiri: PhD Candidate, Criminology, Islamic Azad University, Karaj Branch

Iraj Goldoozian: professor, Faculty of Criminology, Islamic Azad University, Karaj Branch

Davoud Karami: Assistant Professor, Faculty of Criminology, Islamic Azad University, Karaj Branch

Abstract

Serious attention to problems and difficulties resulted of prison is vital and important which needs cooperation and collaboration of triple forces as well as society and the prisoner himself. Therefore the aim of all penal systems was and is to reduce imprisonment and eliminating its fatal effects in recent years; acts and law legislation and various rulebooks, holding numerous seminars and frequent workshops are proofs. Thus the present research is compiled by the aim of studying the role of prison in preventing crime repetition emphasizing Quranic doctrines and the method is descriptive – analytical.

Keywords: punishment, prison, prevention, crime repetition.